

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0181-164
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
ID ОП у ЄДЕБО	2097
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Економіка підприємства, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 07 «Управління та адміністрування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/Akredytatsijnasystema_076_EP.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	07 Управління та адміністрування
Дата засідання	18.12.2019
№ протоколу	18
Доповідач	Ваврін Максим Ростиславович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◊ наявні

◊ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◊ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◊ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◊ відсутні

Обґрунтування:

Підстави відмови в акредитації відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p>	<p>Рівень Е</p>	<p>Основними недоліками, що притаманні даній ОП, є невизначеність її місця у стратегічних планах ЗВО, через взагалі відсутність стратегії ЗВО, загальність цілей та відсутність унікальних для даної ОП програмних результатів навчання, недостатнє залучення стейкхолдерів до формування ОП, відсутність врахування досвіду провідних іноземних ЗВО, де функціонують аналогічні програми. Разом з тим, на думку експертної групи, виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому експертна група вважає доцільним встановити</p>	<p>Рівень В</p>	<p>Цілі ОП співпадають з місією, яка закріплена у Концепції розвитку до 2020 року. Водночас відбувається перегляд Статуту ЗВО. Викликає здивування висновок експертів: "...Відсутність стратегії розвитку не дозволяє чітко визначити роль та місце ОП у стратегічних планах ЗВО. Цілі ОП мають загальний характер, що не дозволяє виокремити її фокус та унікальність порівняно з іншими аналогічними ОП спеціальності...", - оскільки Концепція розвитку є затвердженою до 2020 року, водночас сформульовані цілі співпадають з цілями ОП. Порівняння з незатвердженим статутом є некоректним, оскільки виявити розбіжності з неіснуючим документом неможливо. Залучення стейкхолдерів підтверджено експертною групою, водночас викликає занепокоєння, що деякі роботодавці є за</p>

		відповідність ОП рівню Е за цим критерієм.		<p>сумісництвом НПП, але дане співпадіння є мінімальним серед усіх рецензій до ОП. Висновок експертної групи:</p> <p>“...Програмні результати ОП відповідають нормативному змісту підготовки здобувачів, наведеному у стандарті вищої освіти і не містять власних унікальних складових...”, - є юридично нікчемним, оскільки Стандарт набрав чинності у 2019 році, а освітня програма розроблена 2018 року. Виходячи з зазначеної послідовності, ОП некоректно порівнювати зі Стандартом, оскільки він не має зворотної юридичної дії в часі.</p> <p>Незрозумілим є висновок: “На офіційному веб-сайті ЗВО існує сторінка, яка присвячена обговоренню ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/). Разом з тим, дата публікації відповідної сторінки – 23.08.2019 р., а сама ОП в ЗВО з 2018 р.”, - оскільки на даному сайті не проводиться обговорення нової ОП на 2019 рік.</p> <p>Некоректним є висновок експертої групи: “Цілі та програмні результати навчання ОП відповідають нормативному змісту підготовки здобувачів вищої освіти, закріпленому у стандарті вищої освіти, враховують тенденції розвитку спеціальності, але не враховують галузевий та регіональний контекст.”, - оскільки ОП знову ж</p>
--	--	--	--	--

				<p>порівнюють з Стандартом, що є юридично нікчемно.</p> <p>Викликає здивування обґрунтування тенденцій щодо збільшення будівельних підприємств в регіоні і як воно співвідноситься з цілями ОП.</p> <p>Незрозумілим є наповнення ОП, у зв'язку відсутністю обґрунтування щодо освітніх компонент, які включені до ОП і мали б бути присутні на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.</p> <p>Необґрунтованим є висновок експертної групи: "...ОП розроблялась на базі стандарту вищої освіти, вимог Національної рамки кваліфікацій та містить програмні результати навчання виключно відповідно до стандарту...", - оскільки ОП 2018 року неможливо порівнювати з Стандартом 2019 року.</p> <p>Назва ОП свідчить про її міждисциплінарність, про що буде детальніше описано нижче.</p> <p>Вважаємо, що наведені нами недоліки є ненадто суттєвими і можуть бути усуненні в короткі терміни.</p>
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е	Кількість дисциплін вибіркової частини, (18 кредитів ЄКТС, що дорівнює 20% від загального обсягу ОП; є меншим за встановлений ЗУ «Про вищу освіту» норматив у 25%).	Рівень Е	<p>ОП відповідає нормативному змісту в 90 кредитів ЄКТС.</p> <p>Викликає здивування висновок експертів: "Структура та логічна послідовність вивчення компонент ОП дозволяють досягти задекларованих цілей та програмних результатів навчання. Наявна в ОП матриця</p>

		<p>Забезпечення деяких програмних результатів лише за рахунок вибіркової компоненти, невідповідність змісту навчальної практики магістерському рівню. Недоцільність розміщення дисциплін «Педагогіка вищої школи» та «Охорона праці в галузі» у блоці нормативних дисциплін. Наявність у деяких дисциплінах змістовних модулів та тем, що повторюють матеріал, що вивчався на бакалаврському рівні Разом з тим, на думку експертної групи, виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню Е за цим критерієм.</p>	<p>забезпечення програмних результатів навчання компонентам освітньої програми демонструє їх взаємопов'язаність.”, - оскільки в ОП порушена логіка викладання, деякі вибіркові дисципліни є передумовою вивчення нормативних, наприклад: ЗВ 1 “Наукова іноземна мова (за професійним спрямуванням)” є передумовою для вивчення нормативної компоненти “Педагогіка вищої школи”; ПВ 1.01. “Методи економічних та статистичних досліджень (Податковий менеджмент)” є передумовою для вивчення нормативної компоненти “Конкурентоспроможність підприємства”. Наявність такого взаємозв'язку свідчить про неможливість студенту обирати вільно дисципліни, оскільки у разі необрання, здобувач не зможе набути результати навчання з різних нормативних дисциплін. Викликає сумнів досягнення програмних результатів освітніми компонентами, наприклад нормативна компонента “Інноваційний розвиток підприємства” повинна забезпечувати РН. 1,3,4,6,8,9,11. Проте у силабусі до ОП зазначено лише 3 компетентності та РН., які вона забезпечує. Тематичний план дисциплін не відповідає заявленим РН. Таке ж присутнє для інших компонент, саме: Охорона праці в галузі, Соціальна відповідальність, Педагогіка вищої школи та інші . На підставі цього, висновок експертної групи: “Аналіз</p>
--	--	--	---

				<p>силабусів компонентів ОП, які розміщено на офіційному веб-сайті ЗВО, показує реалістичність охоплення програмних результатів змістом програми.”, - викликає сумніви. Це ж стосується і інших дисциплін, наприклад нормативна дисципліна “Конкурентоспроможність підприємства” повинна забезпечувати РН8, проте у тематичному плані відсутня будь яка згадка про оцінювання продукції.</p> <p>Зауваження експертів: ” В той же час, деякі програмні результати, наприклад ... РН10 переважно за рахунок вибіркової компоненти.”, - невідповідає дійсності, оскільки РН10, з матриці відповідності ОП, забезпечується як мінімум нормативною компонентою ЗН.02</p> <p>Назва ОП свідчить про її міждисциплінарність та зв’язок з спеціальністю 051 Економіка. Проте ОП зосереджена тільки на спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, у яку не включені дві складові: торгівля та біржова діяльність. ОП використовує тільки підприємництво і не враховує предметну область спеціальності хоча б на мінімальному рівні. Також ЗВО стверджує, що особливістю програми є будівельна галузь, проте як в самій ОП, так і в силабусах, згадки про дану галузь відсутні.</p>
--	--	--	--	---

				<p>Викликає здивування наявність освітньої компоненти “Спецкурс зі спеціальності”, оскільки він не забезпечує набуття компетентностей і фактично є курсом першого (бакалаврського) рівня “Економіка підприємства”. Наявність даного курсу суперечить логіці ОП. Необґрунтованим у висновку експертів є наявність дисциплін гуманітарного циклу, як нормативних, наприклад Охорона праці в галузі, Педагогіка вищої школи, Соціальна відповідальність та інші. Тематичні плани даних дисциплін, які представлені в силабусах, не розкривають набуття зазначених для них компетентностей та програмних результатів. Твердження про врахування зауважень щодо включення Охорони праці на вимогу роботодавців є спекулятивним, оскільки забезпечення охорони праці на підприємствах відноситься до окремої Галузі знань і потребує відповідних фахівців з даної галузі. Набуття навиків охорони праці не відноситься до компетенцій Магістрів підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>У всій ОП ігнорується частина предметної області спеціальності, а саме: торгівля і біржова діяльність. Вся ОП зосереджена виключно на підприємствах і не забезпечує мінімального покриття даної частини предметної області. Обсяг вибіркості у ОП становить 18 кредитів, або 20%. Проте у навчальному</p>
--	--	--	--	---

				<p>плані присуття вибіркова компонента “Наукова іноземна мова (за професійним спрямуванням)” (3 кредити ЄКТС), яка фактично є безальтернативною і порушує право студентів на вільний вибір. З огляду на це, вибірковий блок реально становить 15 кредитів або близько 17%, що є порушенням ЗУ.</p> <p>Також порушенням вибору студентами є обов’язковість вивчення вибірових дисциплін як передумови для вивчення нормативних, про що зазначалось вище. Висновок експертної групи: “...У наданій ОП 2019 р. обсяг вибірових дисциплін збільшено до 24 кредитів, проте дисципліна «Професійна іноземна мова» подовжує залишатися єдиною у вибіровому блоці...”, - є сумнівним, оскільки на сайті ЗВО ОП 2019 року відсутня (https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/). Також викликає занепокоєння зміни навчального плану 2019 року без зміни ОП 2019 року, що порушує статтю 10 ЗУ “Про вищу освіту”</p> <p>У зауваженнях ЗВО чітко простежується нерозуміння вибіровості навчальних дисциплін та підтверджуються викладені вище факти (сторінка 8 Зауважень ЗВО). Аналіз тематичних розділів силабусів та наданих навчально-методичних матеріалів дисциплін демонструє недостатнє врахування в них підходів до формування соціальних навичок (softskills).</p>
--	--	--	--	---

				<p>У навчальному плані існують невідповідності між термінами виконання кваліфікаційної роботи. У розділі “Графік навчального процесу”, виконання роботи становить 12 тижнів (5 по 16 тиждень). Проте, у розділі “Атестація” присутні є 13 тижнів. Невідповідність становить 1 тиждень. Досить дивним є 24 кредити навантаження на виконання кваліфікаційної роботи. Якщо виходити з логіки, що студент пише 1 сторінку формату А4 3 год часу, тоді у підсумку він має на написання 720 годин, або , як підсумок, повинен написати 240 сторінок формату А4 роботи. Наявна кількість кредитів є завищеною.</p> <p>Зазначені нами недоліки є суттєвими і можуть бути виправленими виключно в однорічний термін</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p>Рівень В</p>	<p>Враховуючи наявність сильних сторін та позитивних практик, а саме наявність чітких та зрозумілих правил прийому, «календаря вступника», та той факт, що виявлені за критерієм 3 недоліки не є суттєвими, експертна група вважає можливим встановити відповідність ОП рівню В за цим критерієм.</p>	<p>Рівень В</p>	

<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>Рівень Е</p>	<p>Наявність сильних сторін та позитивних практик ОП за критерієм 4 нівелюється суттєвими слабкими сторонами та недоліками. Останні мають системний характер, суттєво знижують якість освітнього процесу. Виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню «Е» за критерієм «Навчання і викладання за освітньою програмою».</p>	<p>Рівень Е</p> <p>ЗВО заявляє, що вони використовують різні методи навчання, включаючи інноваційні, проте при дослідженні силабусів, які були наданні ЗВО не було виявлено даних тверджень. Наприклад, у силабусі дисципліни “Економіка та організація об’єднань підприємства” зазначено, що дана освітня компонента забезпечує певні результати навчання ОП. Проте, тематичний план занять не підтверджує набуття даних компетентностей. Така ж ситуація повторюється у силабусі “Економічна діагностика”. ЗВО заявляє, що студент повинен набути компетентність з оцінювання продукції, товарів і послуг, але тематичний план занять не містить жодної згадки про товари чи послуги. Можна прийти до висновку, що освітня компонента не забезпечує навчання, які задекларовані для неї. Така ж ситуація присутня у решті силабусів цієї ОП. Деталізовано щодо інших прикладів з даного питання було описано у Критерії 2.</p> <p>Методи, які використовуються у навчальному процесі - відсутні у силабусах.</p> <p>Висновок експертів: “...Інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів міститься в робочих навчальних програмах та силабусах (які за змістом частково відповідають вимогам до силабусів)...”, - не відповідає дійсності, оскільки, у</p>
--	------------------------	--	---

				<p>силабусах присутні лише розподіл балів за формами занять та підсумкового контролю. Надзвичайно деталізується процедура оцінювання на підсумковому контролі. Критерії оцінювання в усіх силабусах практично ідентичні, не пояснюють здобувачам освіти бальність за кожен окрему виконану або проведену роботу. Такий стан не дозволяє здобувачу самостійно оцінити свої знання для їх подальшого порівняння з оцінкою викладача, оскільки студент не розуміє з яких підкритеріїв складається його оцінка за кожний окремий, конкретний вид завдання.</p> <p>У силабусах освітніх компонентів не передбачено жодних індивідуальних робіт для студентів, що свідчить про відсутність поєднання навчання і дослідження під час освітнього процесу. Наприклад, у силабусах освітніх компонентів (Спецкурс із спеціальності, Соціальна відповідальність, Податковий менеджмент, Моделювання економічних та статистичних досліджень, Управління потенціалом підприємницьких структур) відсутні розділи щодо індивідуальних робіт студентів, присутній розділ Самостійна робота, який зводиться виключно до процесу навчання.</p> <p>Викладене зауваження ЗВО щодо переможців олімпіад не підтверджує поєднання навчання і досліджень, оскільки притаманне лише конкретним</p>
--	--	--	--	---

				<p>випадкам, а не усьому освітньому процесу загалом.</p> <p>Тематичні плани дисциплін наведених в ОП не відповідають задекларованим результатам для них, детальніше дане питання описувалось вище</p> <p>Зазначені у звіті експертів висновки розкривають тільки інтернаціоналізацію діяльності самих НПП.</p> <p>Інтеграція світових наукових досліджень у навчальний процес не здійснюється, оскільки іноземна література відсутня у силабусах освітніх компонент (окрім деяких російськомовних). Про це свідчить, наприклад, силабус ОК “Соціальна відповідальність”, в якому немає жодного посилання на джерела іноземною мовою, присутні лише україномовні джерела.</p> <p>Зазначені нами недоліки є суттєвими і можуть бути виправленими виключно в однорічний термін</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>Рівень Е</p>	<p>Наявність визначених в ОП контрольних заходів в цілому дозволяє здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Проте, значна кількість недоліків як щодо організації процесу</p>	<p>Рівень В</p>	<p>Незрозумілим є висновок експертної групи, оскільки підсумкові контрольні заходи є деталізованими та відображеними у силабусах освітніх програм. Критерії підсумкового контролю є деталізованими та дозволяють встановити підсумкові досягнення здобувача освіти.</p> <p>Юридично некоректним є порівняння експертної групи даної ОП з Стандартом,</p>

		<p>оцінювання, так і його змістовного наповнення не дозволяє досягти необхідного рівня якості цього процесу.</p> <p>Потребує приведення вимог до виконання кваліфікаційної роботи до магістр. рівня, а також здійснення процедур перевірки їх на плагіат.</p> <p>Доцільно звернути увагу на можливість та здатності виконання окр. категоріями персоналу виконання своїх обов'язків та реалізації інституційної місії ЗВО. Академічна доброчесність має бути в основі інституційної культури ЗВО, підтверджена в цінностях, політиці та процедурах акад. доброчесності усіх учасників освітнього процесу.</p> <p>Разом з тим, на думку експертної групи, виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому вважаємо доцільним встановити відповідність ОП рівню «Е» за 5-м</p>	<p>оскільки він був прийнятий лише 2019 року.</p> <p>Погоджуємось з зауваженнями ЗВО стосовно некоректного висновку експертів, оскільки в Методичних рекомендаціях вказані лише орієнтовні напрями досліджень, а не затверджені теми робіт. Перелік затверджених тем кваліфікаційних робіт не досліджувався експертною групою.</p> <p>Погоджуємось з висновком експертів, окрім зазначення критеріїв оцінювання поточного контролю, оскільки вони недеталізовані або відсутні у силабусах, про що зазначалось у Критерії 4.</p> <p>На сайті ЗВО існує розділ з питань академічної доброчесності. Кодекс присутній за посиланням https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/z-vstavkami.pdf.</p> <p>У зауваженнях ЗВО відсутні будь-які згадки про факти невикористання державної мови допоміжним персоналом ЗВО (працівниками бібліотеки), що нашттовхує на думку про визнання даного порушення ЗУ Академією. Проте дане питання, зазначене у звіті експертів, не є предметом розгляду даного критерію.</p> <p>У зауваженнях ЗВО чітко сформульована відповідь стосовно питання перевірки на плагіат робіт. Вважаємо, що надана відповідь є достатньою, оскільки процедура перевірки на плагіат перебуває у стані розроблення у ЗВО та може запроцювати у місячний термін.</p>
--	--	---	---

		критерієм.		Вважаємо, що наведені нами недоліки є ненадто суттєвими і можуть бути усуненні в короткі терміни.
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В	Встановлені під час експертизи факти в цілому дозволяють позитивно оцінити академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, що забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Наявні недоліки не містять системного характеру. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню «В» за 6-м критерієм.	Рівень В	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень Е	Організувати навчання в пристойних аудиторіях, які наявні в ЗВО, організувати як мінімум прибирання в санвузлах (з поступовим кап. ремонтом) можна в мінімально короткі терміни. Проте, найпроблемнішою складовою за критерієм 7 є	Рівень В	В загальному погоджуємось з висновком експертної групи, проте є незрозумілим присвоєння Рівня Е даному критерію. Загалом висновки за критерієм є в більшій мірі позитивними, про що свідчать зауваження ЗВО. Для даного критерію не існує зауважень, які необхідно виправляти протягом однорічного терміну. У зауваженнях ЗВО чітко надана відповідь на звіт експертів щодо проблем

		<p>навчально-методичне забезпечення ОП, оновлення якого може бути здійснено протягом року.</p> <p>Часткова невідповідність критерію, з недоліками, які можуть бути усунуті в однорічний строк.</p>		<p>з температурним режимом. Заходи щодо вирішення даного питання були вжиті. Взаємозамінність аудиторного фонду є наявною та підтверджується зауваженнями ЗВО.</p> <p>Виходячи з вище перерахованого, зауваження експертів можна усунути в короткі терміни або є такими, які повністю не можуть контролюватись адміністрацією ЗВО.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>Рівень Е</p>	<p>Неефективна робота відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, що проявляються у відсутності оновлення та перегляду навчально-методичних матеріалів дисциплін. Здобувачі не знайомі можливістю та процедурою внесення пропозицій щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. Відсутність розуміння поняття внутрішнього забезпечення якості з боку відповідних структурних підрозділів ЗВО.</p> <p>Часткова невідповідність критерію, з недоліками, які можуть бути усунуті в однорічний</p>	<p>Рівень В</p>	<p>Висновок експертів: “За час реалізації ОП в неї були внесені такі зміни: у 2017 р. у зв’язку з набуттям чинності нової редакції Закону України «Про освіту» (рішення Вченої ради від 24.10.2017 р., протокол № 4), у 2018 р. у зв’язку з необхідністю врахувань пропозицій здобувачів вищої освіти та роботодавців (рішення Вченої ради від 05.07.2018 р., протокол №14).”, - не відповідає юридичній логіці. У ОП ЗВО відсутні згадки про корегування освітньої програми, також відсутнє правове підтвердження даних дій. Фактично на розгляд представлена нова ОП для 2018 року, що підтверджується затвердженими документами. Проте наявність зазначеного у висновках свідчить про удосконалення ОП та присутність загальноінституційної політики.</p> <p>У зауваженнях ЗВО чітко описано систему координації щодо питань</p>

		строк.		<p>забезпечення якості. Експерти зазначають, що вона перебуває в процесі відлагодження.</p> <p>Відсутність розуміння студентами процедури внесення пропозицій до ОП можна пояснити відсутністю обговорення та розробки нової ОП на 2019 рік, що підтверджується сайтом ЗВО (https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/).</p> <p>У зауваженнях ЗВО (сторінка 14) чітко вказано, що висновки щодо системи забезпечення якості є необґрунтованими, оскільки експертна група у спілкуванні з відповідальними особами проігнорувала дане питання. Вважаємо, що потрібно врахувати наведені факти у Зауваженні ЗВО.</p> <p>Виходячи з зауважень ЗВО та запевнень, які ними надані, вважаємо, що недоліки є такими, які можна виправити в найкоротші терміни.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В	Загалом вимоги до ОП щодо забезпечення її прозорості та публічності відповідають критерію з недоліками, що можна виправити в короткі терміни.	Рівень В	
Критерій 10. Навчання через дослідження	X	X	X	X

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Доцільно після затвердження стратегії розвитку ЗВО привести у відповідність до неї цілі та програмні результати ОП.
2. Варто більше приділити уваги інформуванню стейкхолдерів щодо їх можливості брати участь у вдосконаленні ОП.
3. Рекомендуємо врахувати під час вдосконалення ОП досвіду аналогічних ОП провідних іноземних ЗВО.
4. Рекомендуємо переглянути зміст ОП та її компонентів, розробити логічно-структурну схему. Привести переглянуту ОП до вимог Стандарту.
5. Недостатній обсяг вибіркового дисциплін навчального плану, що не дає фактичної можливості вибору, обмежена можливість формування індивідуальної траєкторії. У зв'язку з цим необхідно привести обсяг вибіркового навчальних дисциплін до нормативних значень. Також доречним є перегляд процедури обрання вибіркового освітніх компонентів в напрямку забезпечення реальної можливості вибору та їх змістовного наповнення.
6. Доцільно переглянути перелік гуманітарних компонентів ОП, обґрунтувати їх доцільність, наповнити ОП вибілковими навчальними дисциплінами, які б забезпечували набуття соціальних навиків.
7. Доцільним є упорядкування тематичного наповнення окремих дисциплін з метою можливості їх забезпечення результатів навчання та освітніх компонентів.
8. Змінити назву освітньої програми, наприклад на “Підприємницька діяльність”, що дозволить усунути конфлікт міждисциплінарності.
9. Потрібно усунути недостатню інформованість здобувачів вищої освіти щодо можливостей визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Покращити інформованість здобувачів стосовно освітнього процесу для даної ОП.
10. Необхідно забезпечити своєчасний та зручний доступ здобувачам до освітніх компонентів; забезпечити інформування здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів.
11. Вартує краще підійти до розробки силабусів і більше деталізувати в них певні розділи. Узгодити тематичні плани дисциплін з РН та освітніми компетентностями в силабусах.
12. Зміст лекційних, практичних занять, тестових завдань необхідно доповнити та оновити, в т.ч. на основі наукових досягнень та сучасних тенденцій.
13. Доцільно звернути увагу на можливості та здатності виконання окремими категоріями персоналу виконання своїх обов'язків та реалізації інституційної місії ЗВО.
14. Доцільно здійснювати перевірку магістерських робіт на плагіат.
15. Доцільно підвищити академічну та/і/або професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми (або залучити викладачів до викладання на ОП з відповідними академічними та професійними ознаками, які забезпечать досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання).
16. Забезпечити щорічний перегляд та оновлення навчально-методичного забезпечення.

17. *Забезпечити оновлення інфраструктури ЗВО. Рекомендуємо переглянути процедуру вибору аудиторій для проведення навчальних занять ОП, проводити заняття в аудиторіях НН ПОТ, які є більш комфортними, проте не використовуються.*
18. *Детально ознайомити здобувачів з процедурою вирішення конфліктних ситуацій, зокрема в сфері сексуальних домагань, дискримінації та корупції.*
19. *Забезпечити доступ до освітнього процесу і всіх навчальних приміщень ЗВО особам з особливим освітніми потребами.*
20. *Забезпечити чіткі і зрозумілі всім учасникам освітнього процесу процедури оприлюднення і врахування результатів опитувань здобувачів щодо ОП та внутрішньої якості освіти.*
21. *Забезпечити висвітлення на офіційному веб-сайті ЗВО пропозицій, що надходять від стейкхолдерів, та стосуються вдосконалення ОП. Оновити на офіційному веб-сайті в усіх інформаційних матеріалах назву кафедри.*

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<> акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

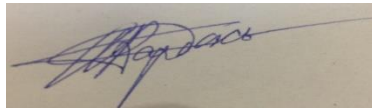
<> акредитацію ОП

<•> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

<> відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР 07

Бардась А.В.